

Μάθημα ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ VII

Υποχρεωτικό μάθημα Ζ01ΥΠ – 7 ώρες διδασκαλίας – 12 ECTS – eCLASS: 422376

Ακαδ. Έτος 2025-2026 – 7^ο Εξάμηνο

Συντονιστής μαθήματος: Γεώργιος Παπαγιαννόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής Δ.Π.Θ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ – ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των, ώριμων πλέον, φοιτητών με περισσότερο σύνθετους προβληματισμούς, ποικιλία παραμέτρων και πολλαπλές εμφάσεις. Ειδικότερα, το μάθημα στοχεύει στην αντιμετώπιση σύνθετων κτιριολογικών προγραμμάτων με εξειδικευμένες λειτουργικές απαιτήσεις, στη διερεύνηση ζητημάτων ένταξης στο σύγχρονο αστικό περιβάλλον, στη συσχέτιση καίριων διπόλων, όπως δομημένος-υπαίθριος χώρος, τόπος-χαρακτήρας κ.λπ., στην αναζήτηση δεσμών ανάμεσα στο αρχιτεκτονικό έργο και τον κοινωνικό περίγυρο, στη διερεύνηση της σχέσης συνθετικής και κατασκευαστικής δομής, στην αποσαφήνιση του αρχιτεκτονικού χαρακτήρα κ.ά., στον βαθμό που αυτά –αλληλένδετα– δίνουν υπόσταση στην αρχιτεκτονική σύλληψη και ενσαρκώνουν την κεντρική ιδέα ενός αρχιτεκτονικού έργου.

Βασική επιδίωξη του μαθήματος αποτελεί η αναγωγή των πολλαπλών και αλληλοσυσχετιζόμενων παραμέτρων που υπεισέρχονται στον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό σε ένα ολοκληρωμένο –από πλευράς λειτουργίας, νοήματος και σημασίας– κτιριακό συγκρότημα, που θα παράγει έναν δικό του «τόπο» ύπαρξης και αναφοράς, ενώ, παράλληλα, θα εντάσσεται και θα αποκαθιστά δεσμούς με το υφιστάμενο άμεσο και ευρύτερο περιβάλλον.

Για τον σκοπό αυτό, το προς μελέτη συνθετικό θέμα θα πρέπει να έχει σύνθετο κτιριολογικό πρόγραμμα, να προϋποθέτει αυξημένες λειτουργικές και κατασκευαστικές απαιτήσεις, να διεκδικεί χαρακτηριστικά τη θέση του μέσα σε ένα συγκεκριμένο αστικό περιβάλλον αλλά και να διαθέτει ζωντάνια και δυναμισμό, αγγίζοντας τα ενδιαφέροντα μιας σύγχρονης κοινότητας ανθρώπων. Οι παραπάνω προϋποθέσεις προσδιορίζουν μια κτιριακή σύνθεση με ισχυρό δημόσιο χαρακτήρα και κοινωνικό έρεισμα. Συγκεκριμένα, προτείνεται προς μελέτη ένα ειδικό κτιριακό συγκρότημα πολιτισμικού –κατά κύριο λόγο– χαρακτήρα, που να ενισχύει τη συλλογική μνήμη και την καλλιέργεια των πολιτών (π.χ. Μουσείο, Βιβλιοθήκη, Κέντρο Τεχνών, Κέντρο Εκθέσεων/Εμπορίου/Αναψυχής κ.ά.).

Ιδιαίτερη σημασία κατά την επεξεργασία των συνθετικών προτάσεων δίνεται στην αξιοποίηση και εφαρμογή ποικιλίας αναπαραστατικών μέσων, τα οποία περιλαμβάνουν τόσο την «παραδοσιακή» σχεδίαση με το χέρι και την κατασκευή τρισδιάστατων προπλασμάτων (μακετών), όσο και σύγχρονες τεχνικές ψηφιακών απεικονίσεων (2D, 3D, βίντεο κ.ά.), καθώς και κατάλληλους συνδυασμούς τους.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Το μάθημα έχει κατεξοχήν εργαστηριακό χαρακτήρα και, ως εκ τούτου, απαιτεί την παρουσία και εργασία όλων των φοιτητών στην αίθουσα διδασκαλίας, με καθοδήγηση-διορθώσεις από τους υπεύθυνους διδάσκοντες. Παράλληλα, περιλαμβάνει διαλέξεις-παρουσιάσεις (με παράλληλη προβολή εικόνων) από τους διδάσκοντες, με περιεχόμενο ανάλογο με το, κατά περίπτω-

ση, εκπονούμενο συνθετικό θέμα.

Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου θα προγραμματίζονται (ανάλογα με το στάδιο επεξεργασίας του συνθετικού θέματος) ενδιάμεσες παρουσιάσεις όλων των φοιτητικών προτάσεων, με συζήτηση-κριτική των αποτελεσμάτων. Η εκπαιδευτική διαδικασία ολοκληρώνεται με την τελική παράδοση-παρουσίαση-κριτική και αξιολόγηση των φοιτητικών προτάσεων.

Για την πραγματοποίηση του συνθετικού θέματος θα σχηματιστούν **αποκλειστικά τριμελείς** και **τετραμελείς** φοιτητικές ομάδες.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΑΤΑ

1. Φιλιππίδης Δημήτρης, *Ανθολογία κειμένων ελληνικής αρχιτεκτονικής 1925-2002*, Αθήνα: Μέλισσα, 2006 [ΚΩΔΙΚΟΣ «ΕΥΔΟΞΟΣ»: 25741]
2. Λέφας Παύλος, *Αρχιτεκτονική και κατοίκηση: Από τον Heidegger στον Koolhaas*, Αθήνα: Πλέθρον, 2008 [ΚΩΔΙΚΟΣ «ΕΥΔΟΞΟΣ»: 1883]
3. Τουρνικιώτης Παναγιώτης, *Ιστοριογραφία της μοντέρνας αρχιτεκτονικής*, Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2009 [ΚΩΔΙΚΟΣ «ΕΥΔΟΞΟΣ»: 15443]
4. Τερζόγλου Νικόλαος Ίων, *Ιδέες του χώρου στον εικοστό αιώνα*, Αθήνα: Νήσος, 2009 [ΚΩΔΙΚΟΣ «ΕΥΔΟΞΟΣ»: 6312]
5. Frampton Kenneth, *Μοντέρνα Αρχιτεκτονική. Κριτική ιστορία*, Αθήνα: Θεμέλιο, ⁵2023 [ΚΩΔΙΚΟΣ «ΕΥΔΟΞΟΣ»: 122092020]
6. Le Corbusier, *ΣΥΖΗΤΗΣΗ με τους φοιτητές της αρχιτεκτονικής*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2024 [ΚΩΔΙΚΟΣ «ΕΥΔΟΞΟΣ»: 133029250]
7. Norberg-Schulz Christian, *Genius Loci. Το πνεύμα του τόπου. Για μια Φαινομενολογία της αρχιτεκτονικής*, Αθήνα: Ε.Μ.Π., 2009 [ΚΩΔΙΚΟΣ «ΕΥΔΟΞΟΣ»: 21042]

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Θα δοθούν τα παρακάτω τεύχη θεματικής αναλυτικής βιβλιογραφίας:

- «Μουσεία: Επιλογή βιβλιογραφίας».
- «Ελληνικά Μουσεία: Επιλογή Κτιρίων–Βιβλιογραφία».
- «Πολιτιστικά Κέντρα στην Ελλάδα: Επιλογή Κτιρίων–Βιβλιογραφία».

ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ – ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

- Το μάθημα δεν έχει γραπτή εξέταση.
- Ο τελικός βαθμός θα προκύψει από την αξιολόγηση του συνθετικού θέματος.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

α/α	Ημερομηνία	Περιεχόμενο μαθήματος (π: πρωί – α: απόγευμα)
1	02-10-2025 π	- Γενικά για το μάθημα / Συγκρότηση φοιτητικών ομάδων. - Εκφώνηση – επεξήγηση του συνθετικού θέματος. - Επίσκεψη στο οικόπεδο.
	03-10-2025 α	Επεξήγηση Κτιριολογικού Προγράμματος – Λειτουργικό Διάγραμμα.
2	09-10-2025 π	Διορθώσεις.
	10-10-2025 α	- Διάλεξη: «5 ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ». - Διορθώσεις.
3	16-10-2025 π	Διορθώσεις.
	17-10-2025 α	- Διάλεξη: «ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΤΙΡΙΩΝ». - Διορθώσεις.
4	23-10-2025 π	Διορθώσεις.
	24-10-2025 α	Διορθώσεις.
5	30-10-2025 π	Διορθώσεις.
	31-10-2025 α	Διορθώσεις.
6	06-11-2025 π	Προπαράδοση – παρουσίαση – κριτική (κλ. 1:500)
	07-11-2025 α	Προπαράδοση – παρουσίαση – κριτική (κλ. 1:500)
7	13-11-2025 π	Διορθώσεις.
	14-11-2025 α	Διορθώσεις.
8	20-11-2025 π	- Διάλεξη: «ΕΝΑ “ΑΝΟΙΧΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ” ΣΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ Β΄ ΒΡΑΒΕΙΟΥ ΣΤΟΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ». - Διορθώσεις.
	21-11-2025 α	Διορθώσεις.
9	27-11-2025 π	Διορθώσεις.
	28-11-2025 α	- Διάλεξη: «ΣΧΕΔΙΑΣΗ-ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΚΛΙΜΑΚΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ», «ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΕΡΟΝΤΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ». - Διορθώσεις.
10	04-12-2025 π	Διορθώσεις.
	05-12-2025 α	Διορθώσεις.
11	11-12-2025 π	Διορθώσεις.
	12-12-2025 α	Διορθώσεις.

- 12** **18-12-2025** π • Διορθώσεις.
 19-12-2025 α • Διορθώσεις.

24-12-2025 έως 06-01-2026 **ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ**

- 13** **08-01-2026** π • Διορθώσεις.
 09-01-2026 α • Διορθώσεις.

- 14** **15-01-2026** π • Ενισχυτική διδασκαλία.
 16-01-2026 α • Ενισχυτική διδασκαλία.

19-01-2026 έως 06-02-2026 **ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ**
 Παράδοση Συνθετικού Θέματος